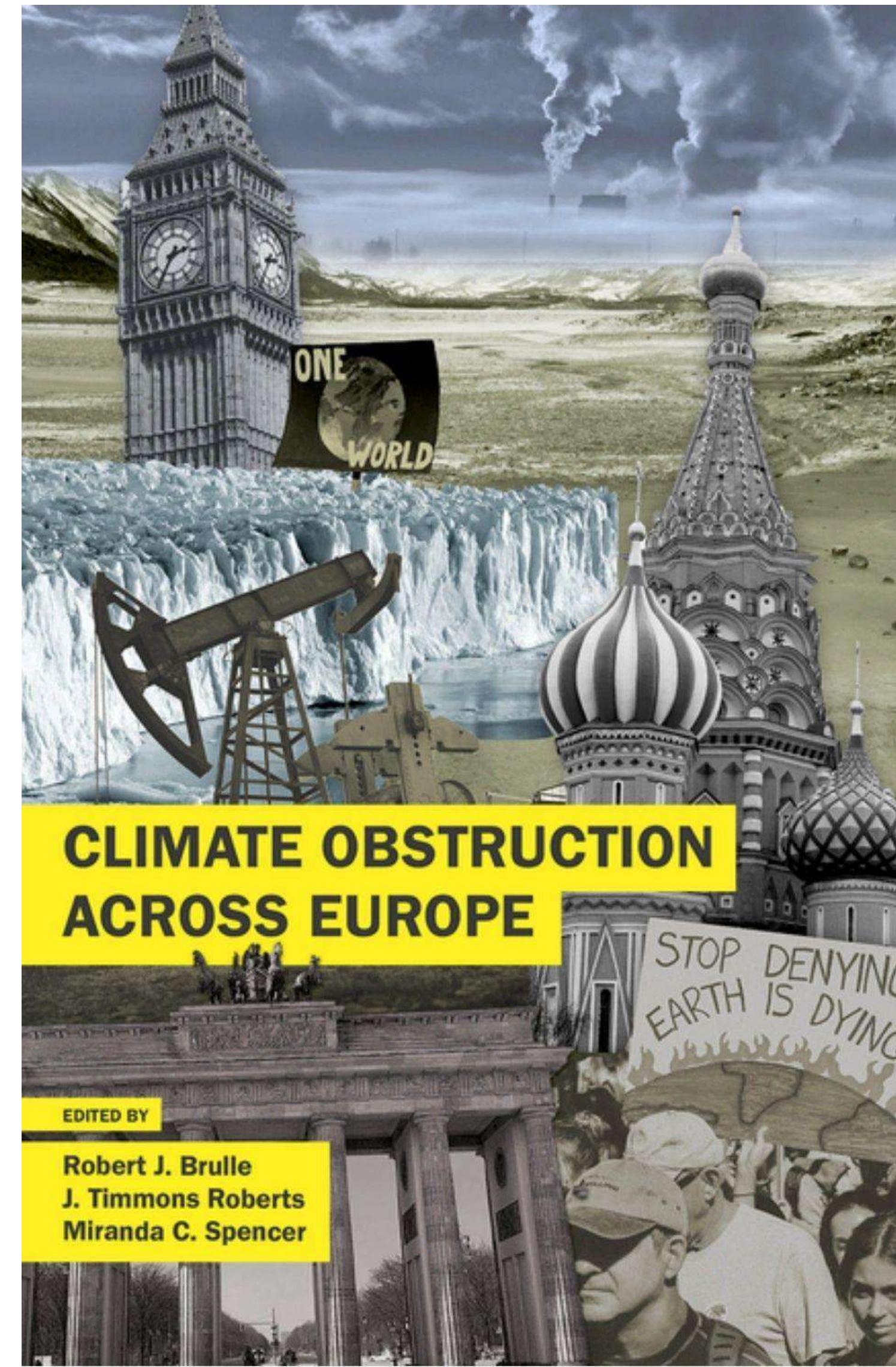

Klimaatobstructie & de rol van onderzoek

Workshop voor
KIN-team

22 juli 2025
Guus Dix
Linda Knoester

Duineveld, M., Dix, G., Plets, GJ, Huzier, V. (2024). 'Climate Obstruction in the Netherlands: Strategic and systemic obstruction of Dutch climate policies (1980-present)'

in Brulle, J. T. Roberts and M.C. Spencer (Eds.) 'Climate Obstruction across Europe', Oxford University Press.
https://pure.eur.nl/ws/portalfiles/portal/165020479/Climate_Obstruction_in_the_Netherlands.pdf

Climate Obstruction NL

Linda Knoester

COMMUNITY LEAD

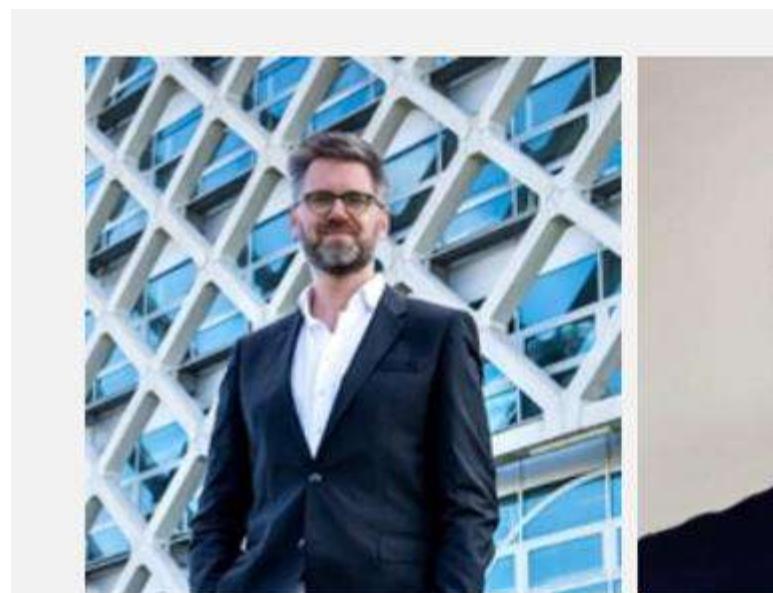
Lynn Vanheule

PROJECTS LEAD

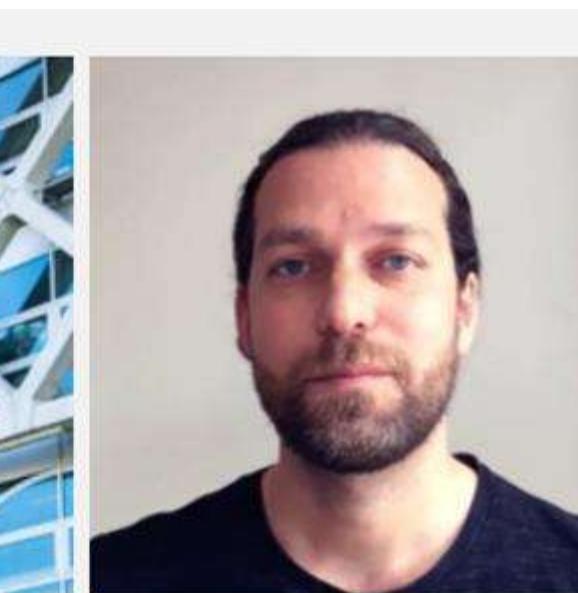

Harriët Bergman

ACADEMIC LEAD

Martijn Duineveld

Alexander Beunder

Cindy Coltman

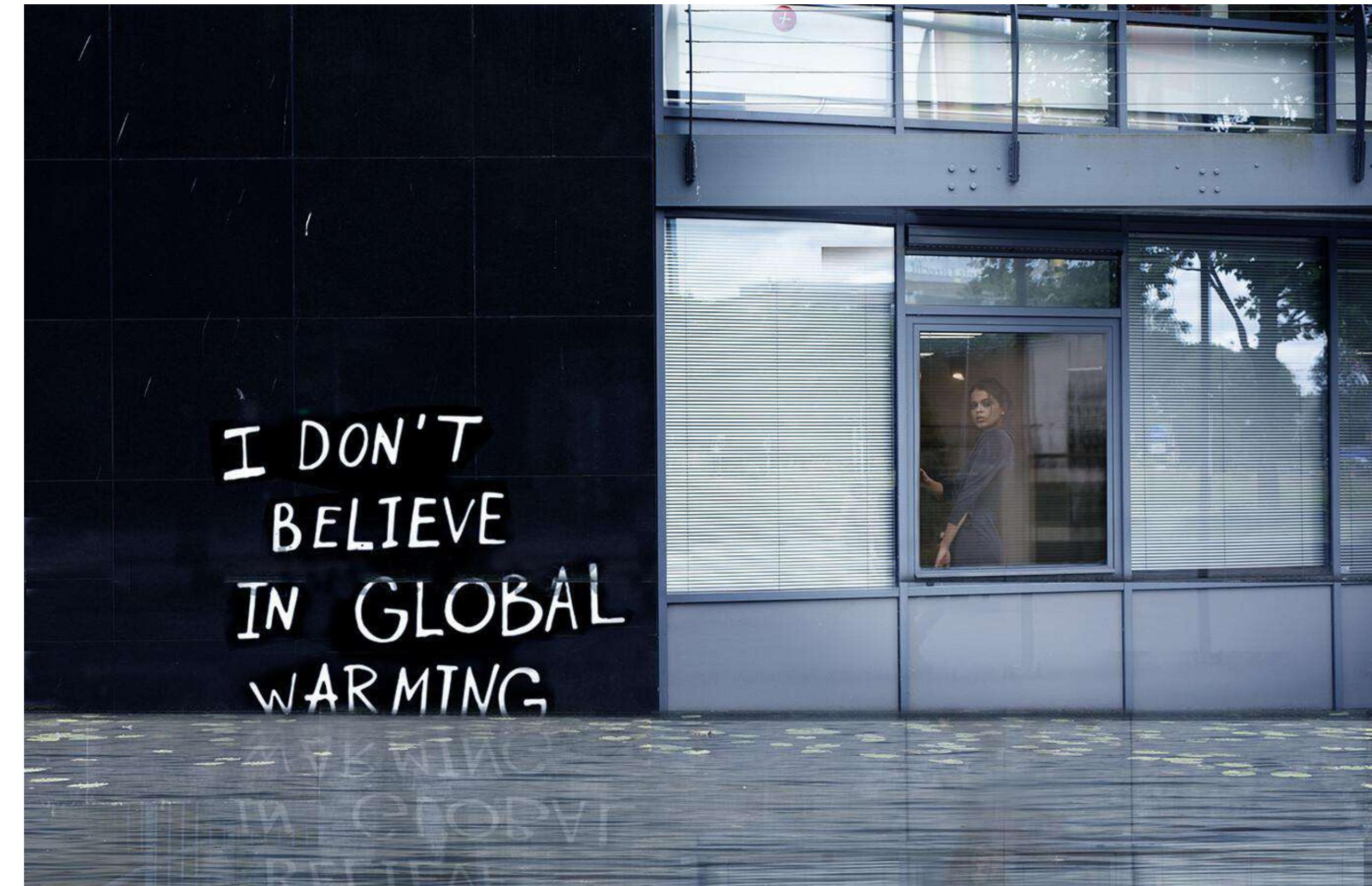
Guus Dix

Climate Obstruction NL:

- Onderzoeksnetwerk &
- Kenniscentrum

Stichting Climate Obstruction NL (CONL) maakt inzichtelijk hoe klimaatobstructie werkt, wie het organiseert, welke tactieken worden ingezet en hoe deze inspelen op politieke besluitvorming en publieke opinie.

We delen deze kennis met beleidsmakers, journalisten, politici, academische instellingen en andere maatschappelijke actoren.

85

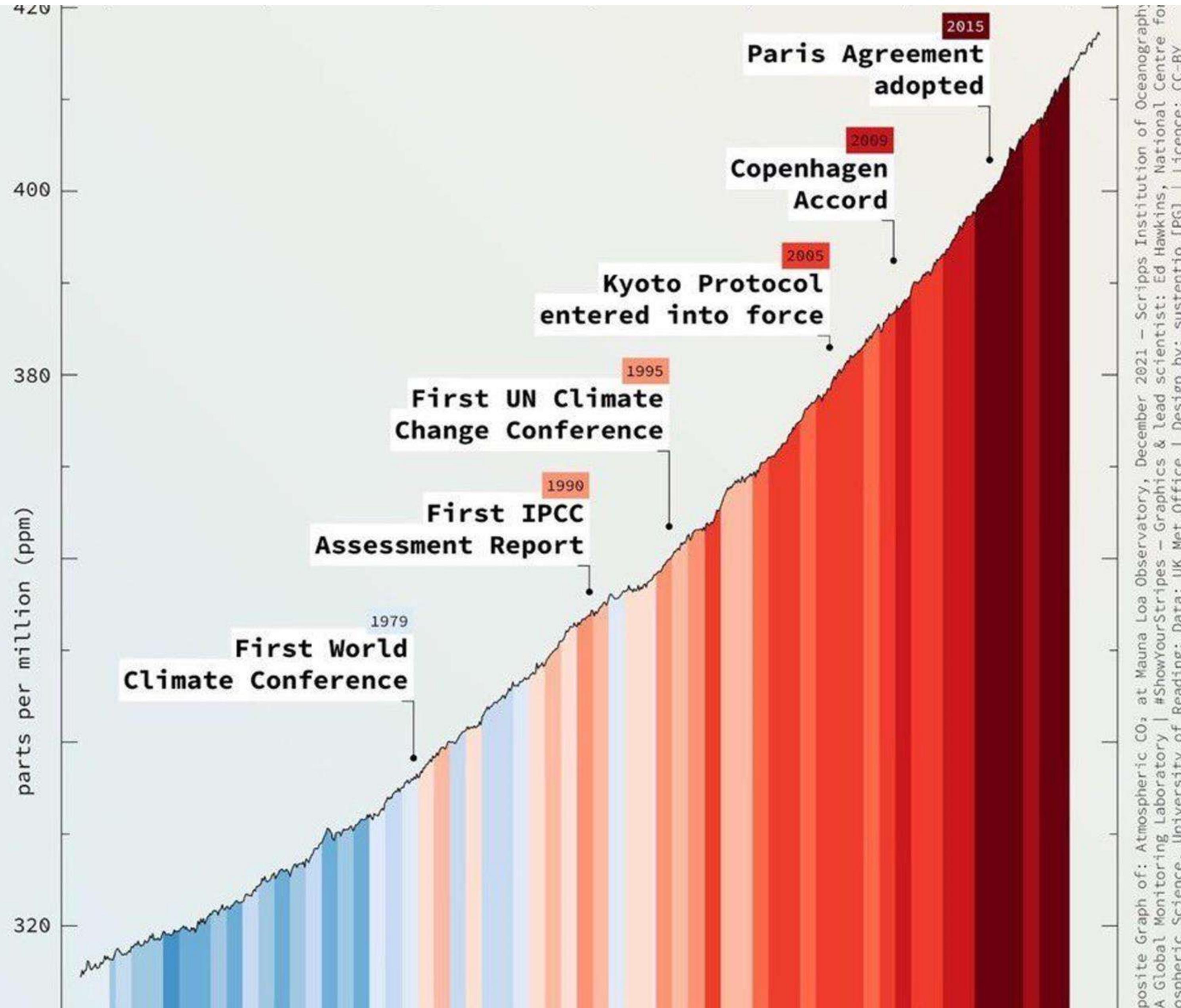
BETROKKEN ONDERZOEKERS

86

PERSONEN GETRAINED

9

WORKSHOPS EN LEZINGEN

86% van de wereldpopulatie wil sterkere klimaatactie

Article | [Open access](#) | Published: 09 February 2024

Globally representative evidence on the actual and perceived support for climate action

[Peter Andre, Teodora Boneva, Felix Chopra & Armin Falk](#)

Nature Climate Change 14, 253–259 (2024) | [Cite this article](#)

129k Accesses | 123 Citations | 1985 Altmetric | [Metrics](#)

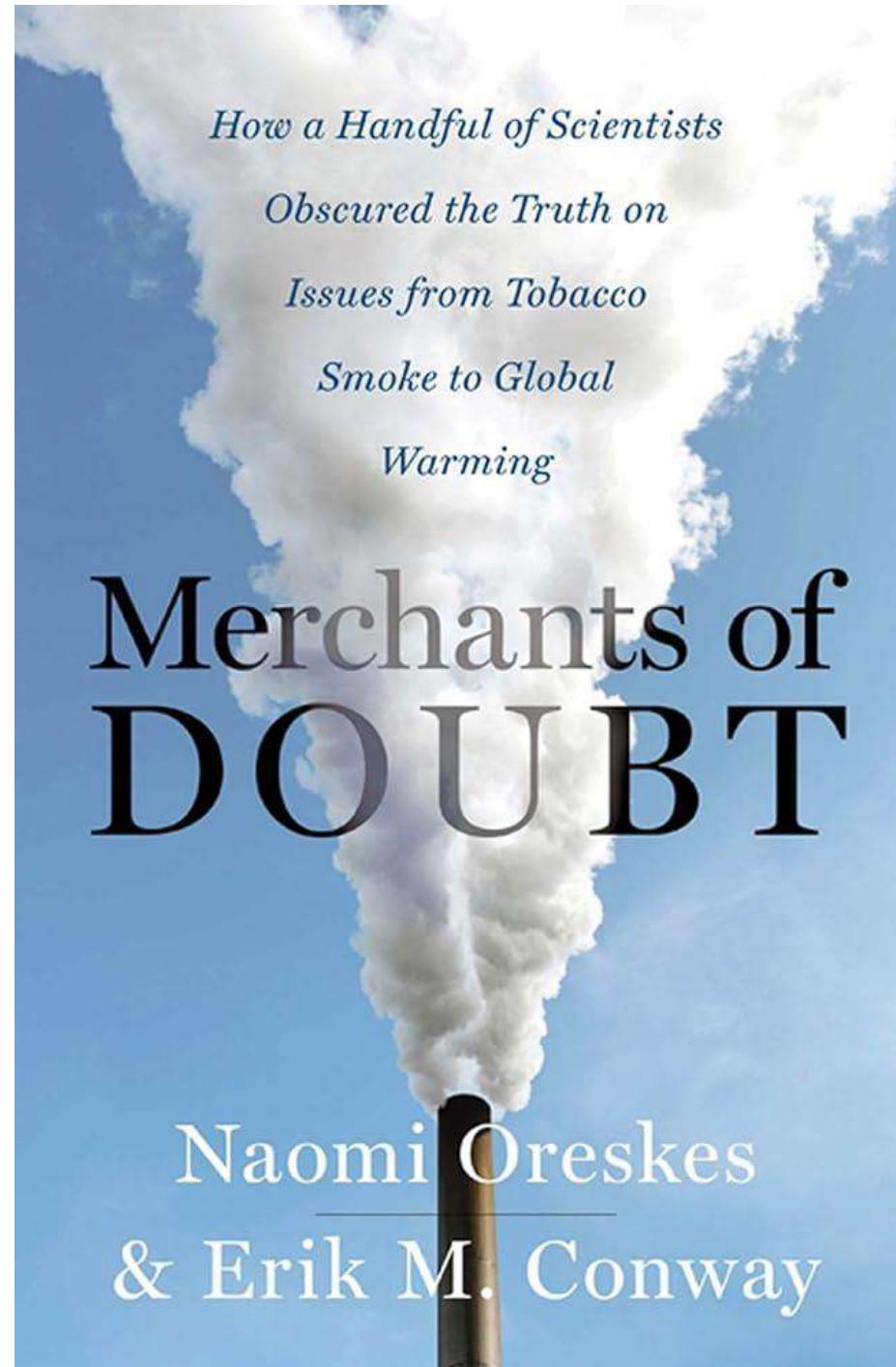
Abstract

Mitigating climate change necessitates global cooperation, yet global data on individuals' willingness to act remain scarce. In this study, we conducted a representative survey across 125 countries, interviewing nearly 130,000 individuals. Our findings reveal widespread support for climate action. Notably, 69% of the global population expresses a willingness to contribute 1% of their personal income, 86% endorse pro-climate social norms and 89% demand intensified political action. Countries facing heightened vulnerability to climate change show a particularly high willingness to contribute. Despite these encouraging statistics, we document that the world is in a state of pluralistic ignorance, wherein individuals around the globe systematically underestimate the willingness of their fellow citizens to act. This perception gap, combined with individuals showing conditionally cooperative behaviour, poses challenges to further climate action. Therefore, raising

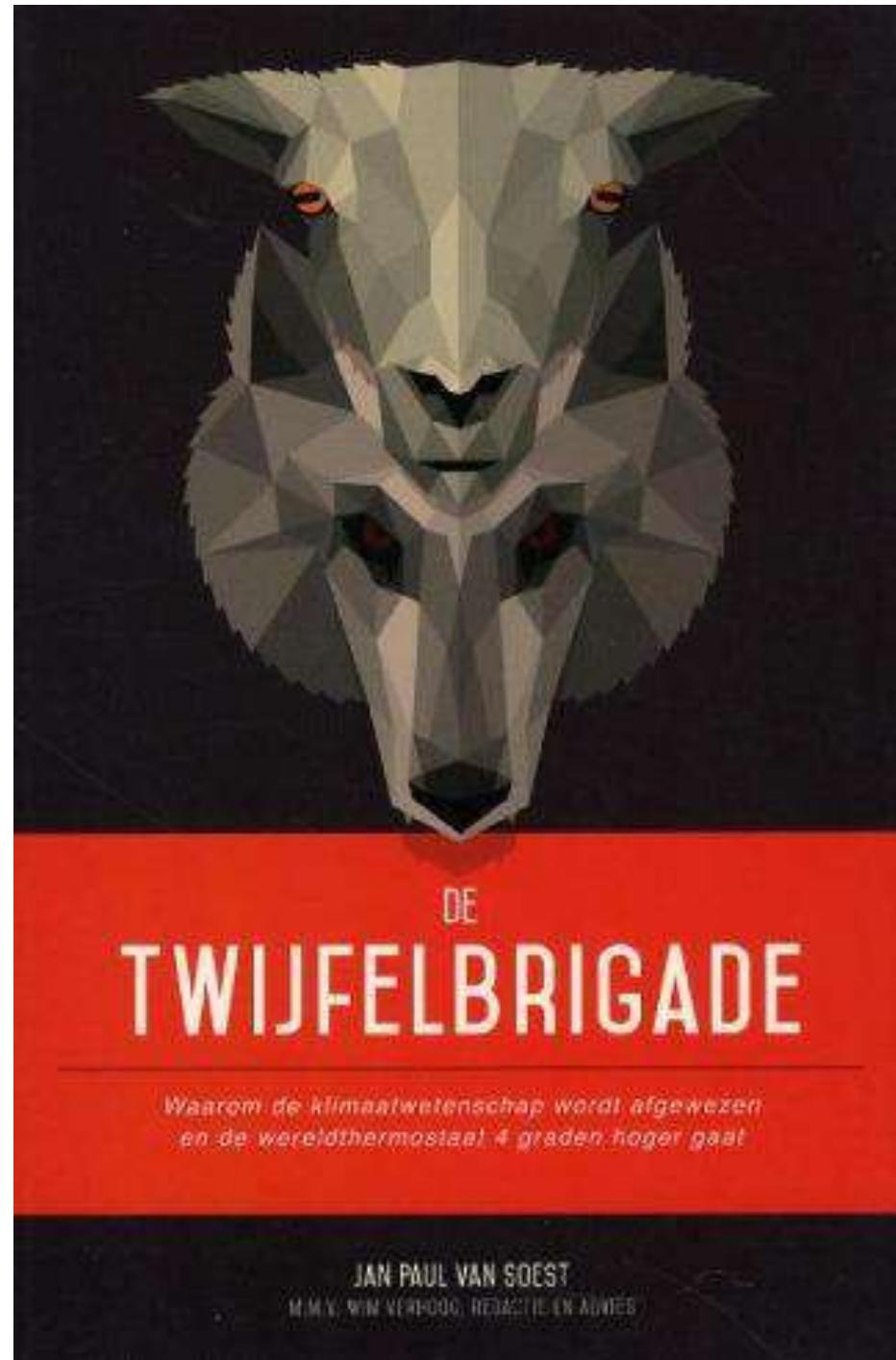
1 - Wat is klimaatobstructie?

Klimaatobstructie is een overkoepelende term voor uiteenlopende obstakels die effectieve klimaatmaatregelen in de weg staan.

Deze variëren van het letterlijk **ontkennen** van door de mens veroorzaakte klimaatverandering tot het **tegenwerken**, **uitstellen** of **afwijzen** van doeltreffend klimaatbeleid — op bedrijfsniveau, overheidsniveau, binnen de samenleving en bij individuen — om uiteenlopende economische, politieke en psychologische redenen.

2010

2014

Weerwoord op paniekzaaierij, voorbarige conclusies en onzindelijk denken en schrijven
Gaia, en het broeikaseffect in het hoenderhok

'De knuppel is in het hoenderhok gegooid' met mijn artikel *Onze planeet is geen broeikas* van 21 september, aldus redacteur Biersma. Dat was ook mijn bedoeling. Ik heb namelijk gedurende twintig jaar zorgvuldig de discussie over het broeikaseffect in de wetenschappelijke literatuur en in de media gevolgd. In toenemende mate heb ik mij geïrgerd aan paniekzaaierij, voorbarige conclusies en onzindelijk denken en schrijven over dit onderwerp. Zoals te verwachten was stoven de hoenders alle kanten uit en was hun reactie wat overhaast en siordig. De inmiddels verschenen artikelen van de redacteuren Biersma (25-9) en Caljé (26-9) en van de wetenschappers Baede (26-9), De Baar (28-9) en Jerlemans (2-10) bevatten dan ook zoveel onjuiste kritiek, dat ik mij genoodzaakt zie te reageren. De brief van de violoog Grootendorst (3-10) is daarentegen een duidelijke aanvulling op mijn redenering.

Door C.J.F. Böttcher

Chemicus Frits Böttcher in NRC Handelsblad, 18-10-1989
<https://www.ftm.nl/artikelen/frits-bottcher-multinationals-financierden-klimaatsceptis>

PLATFORM AUTHENTIEKE JOURNALISTIEK

Climate
Obstruction

22 FEBRUARI 2020 · 18 MIN

Het Nederlandse bedrijfsleven financierde negen jaar lang een klimaatscepticus

Victory Will Be Achieved When

- Average citizens "understand" (recognize) uncertainties in climate science; recognition of uncertainties becomes part of the "conventional wisdom"
- Media "understands" (recognizes) uncertainties in climate science.
- Media coverage reflects balance on climate science and recognition of the validity of viewpoints that challenge the current "conventional wisdom"
- Industry senior leadership understands uncertainties in climate science, making them stronger ambassadors to those who shape climate policy
- Those promoting the Kyoto treaty on the basis of extant science appear to be out of touch with reality.

Current Reality

Unless "climate change" becomes a non-issue, meaning that the Kyoto proposal is defeated and there are no further initiatives to thwart the threat of climate change, there may be no moment when we can declare victory for our efforts. It will be necessary to establish measurements for the science effort to track progress toward achieving the goal and strategic success.

Internal memo of the American Petroleum Institute (1998)

<https://www.climatefiles.com/trade-group/american-petroleum-institute/1998-global-climate-science-communications-team-action-plan/>

Brief van Böttcher aan Mr J. Hoekzema, Voorzitter BOVAG, 12 december 1996

[...] Alle pogingen sinds juli om andere oliemaatschappijen dan Shell, Texaco en Amoco te interesseren als sponsor [voor het klimaatsceptisch "CO2-project"] op te treden mislukken. De negatieve berichten bereikten ons met maandenlange vertraging, omdat de beslissingen door de hoofdkantoren moesten worden genomen. Daar blijkt men van mening te zijn dat, gezien de besluiten van de in Genève gehouden ministersconferentie van juli j.l., nu alle aandacht moet worden gericht op de tweede verdedigingslinie - aantonen dat de door een aantal ministers voorgestelde drastische maatregelen "ter bestrijding van de CO2-emissie" funeste economische gevolgen zouden hebben. Als voorbeeld van die nieuwe koers zend ik je bijgaand de vriendelijke, doch afwijzende brief die ik van Mobil Oil ontving. Juist van dit bedrijf had ik een bijdrage verwacht, gezien de je bekende drie advertenties in Wall Street Journal en andere bladen ten tijde van genoemde ministersconferentie.

De koerswijziging van de olieindustrie wijkt af van de strategie van de staalindustrie, wereldwijd georganiseerd in het in Brussel gevestigde International Iron and Steel Institute IISI. Tijdens een in Helsinki gehouden vergadering in september werd unaniem geconcludeerd dat de strijd aan het wetenschappelijke front verder moet worden gesteund. Zowel het IISI als Hoogovens hebben derhalve besloten ook in 1997 mijn CO2-project te steunen.

Gehoopt wordt dat andere staalbedrijven dit voorbeeld zullen volgen.

Ondanks het afhaken van de olieindustrie kon het deficit van circa Fl. 60.000,- worden weggewerkt, dankzij een initiatief van ir. van Veen (president Hoogovens) **[foto links]** en ir. de Ruiter (ex directeur Shell Groep **[foto rechts]**, die enige tientallen supporters van het CO2-project bereid vonden persoonlijk eenmalig elk Fl. 2.000,- bij te dragen.

What on earth is a carbon footprint?

Every person in the world has one. It's the amount of carbon dioxide emitted due to our daily activities – from washing a load of laundry to driving a car load of kids to school. Find out the size of your household's carbon footprint, learn how you can reduce it, and see how we're reducing ours at bp.com/carbonfootprint. It's a start.

beyond petroleum®

Reduce your carbon footprint.
But first, find out what it is.

Call it your mark on the world. It's the amount of carbon dioxide emitted due to your daily activities – from mowing your lawn to vacuuming your home. Find out the size of your household's carbon footprint, learn how you can reduce it, and see how we're reducing ours at bp.com/carbonfootprint. It's a start.

beyond petroleum®

Both ads were published in various publications from 2004 to 2006.

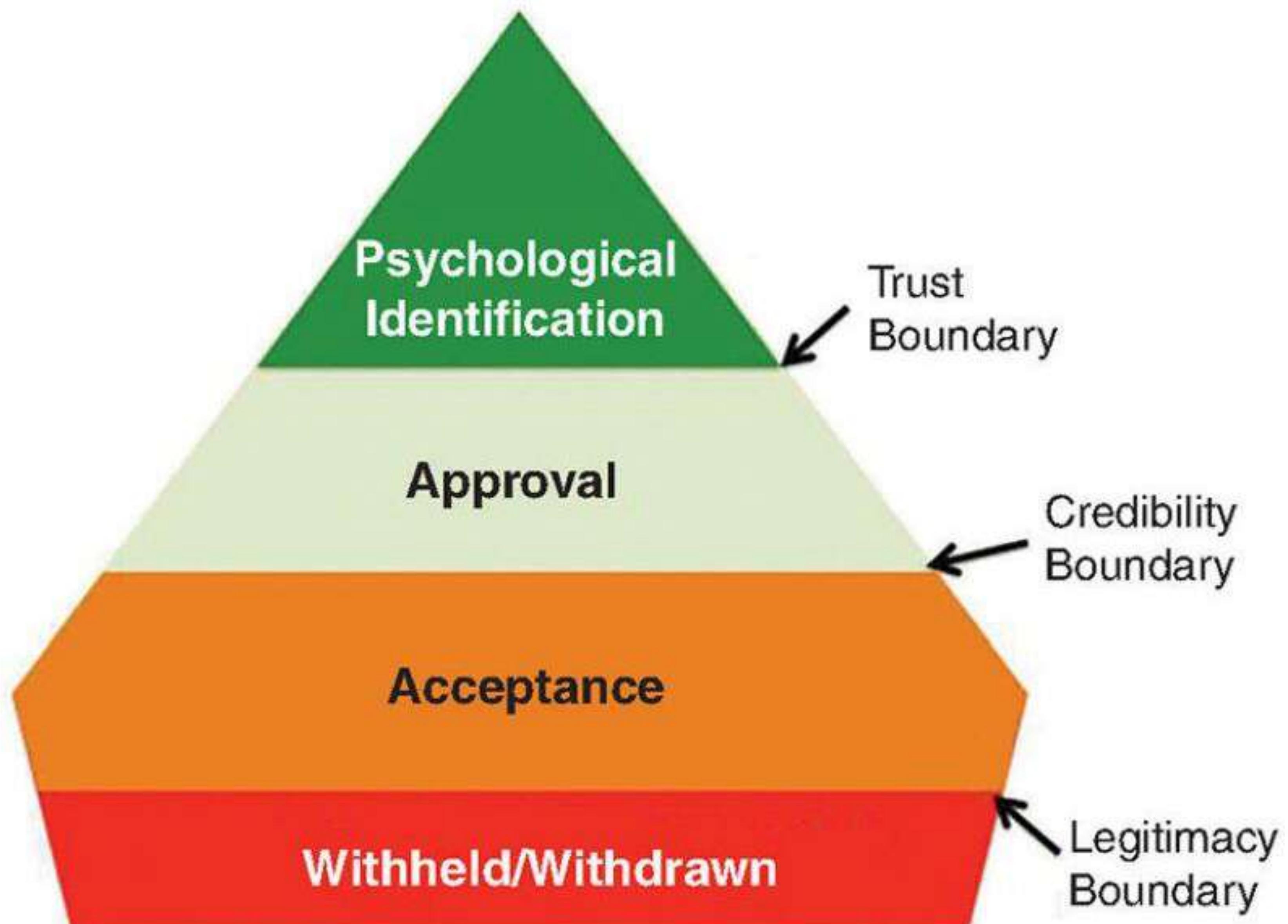
<https://www.theguardian.com/environment/2021/nov/18/the-forgotten-oil-ads-that-told-us-climate-change-was-nothing>

Climate Obstruction
NL

<https://vrijwilligers.staatsbosbeheer.nl/Nieuws/1314905.aspx>

Thomson, I., & Boutilier, R. G. (2011). Social license to operate. *SME mining engineering handbook*, 1, 1779-1796.

ExxonMobil advertisement (May, 2024): <https://corporate.exxonmobil.com/what-we-do/delivering-industrial-solutions/carbon-capture-and-storage/carbon-capture-storage-slice-and-dice>

Marketingbureau: <https://s-u-p-e-r.de/news/2021/e-fuels-for-future-kampagne-geht-auf-die-str%C3%9Fe>

Journalistiek stuk: <https://www.spiegel.de/auto/e-fuels-das-vergiftete-versprechen-vom-wundersprit-a-e0766757-c734-483c-8003-4b3d5c39545f>

Klimaatobstructie is een overkoepelende term voor uiteenlopende obstakels die effectieve klimaatmaatregelen in de weg staan.

Deze variëren van het letterlijk **ontkennen** van door de mens veroorzaakte klimaatverandering tot het **tegenwerken**, **uitstellen** of **afwijzen** van doeltreffend klimaatbeleid — op bedrijfsniveau, overheidsniveau, binnen de samenleving en bij individuen — om uiteenlopende economische, politieke en psychologische redenen.

Typen klimaatobstructie

vertraging van
klimaatactie
vanwege
ideologische,
economische
of politieke
redenen

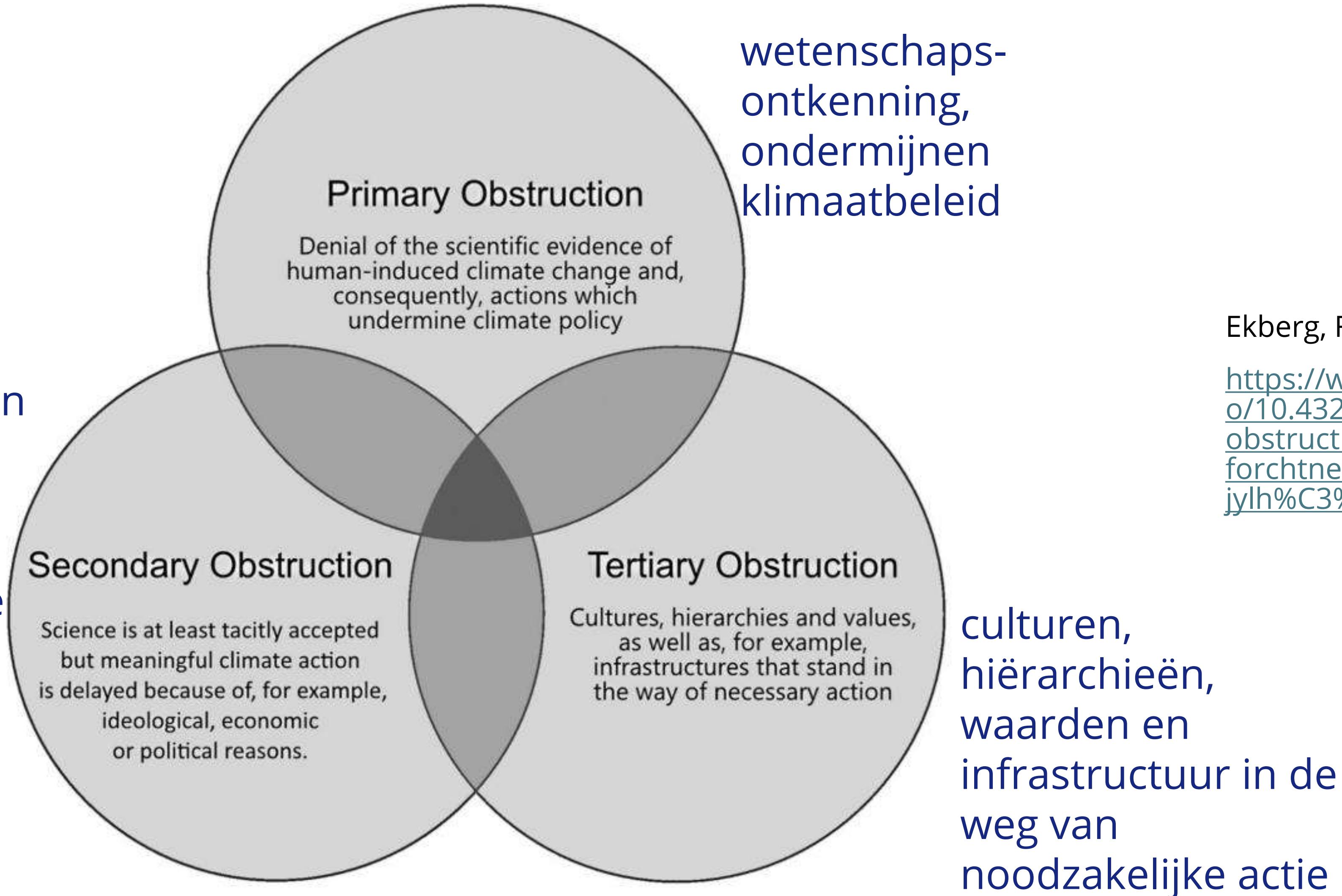

Figure 1.5 Three types of obstruction. While different, they can and do overlap.

Ekberg, Forchtner, Hultman, Jylhä, 2023.

<https://www.taylorfrancis.com/books/mono/10.4324/9781003181132/climate-obstruction-kristoffer-ekberg-bernhard-forchtner-martin-hultman-kirsti-jylh%C3%A4>

Obstructors

- Bedrijven
- Conservatieve/pro-business stichtingen & denktanks
- Brancheverenigingen, lobbybedrijven, belangencoalities
- Conservatieve media en b/vloggers
- Conservatieve/pro-business politici en overheidsorganen
- Front groups, astroturf groups

Enablers

- Reclamebureaus
- Consultancies
- Media
- Universiteiten, onderzoeksconsortia, samenwerkingsverbanden
- Financiële sector
- Culturele sector
- Politici/overheid

- Wat maakt de term **klimaatobstructie** bij jullie los?
- Hoe raakt **klimaatobstructie** jullie dagelijkse werk?

2 - De rol van onderzoek en de academische wereld in klimaatobstructie

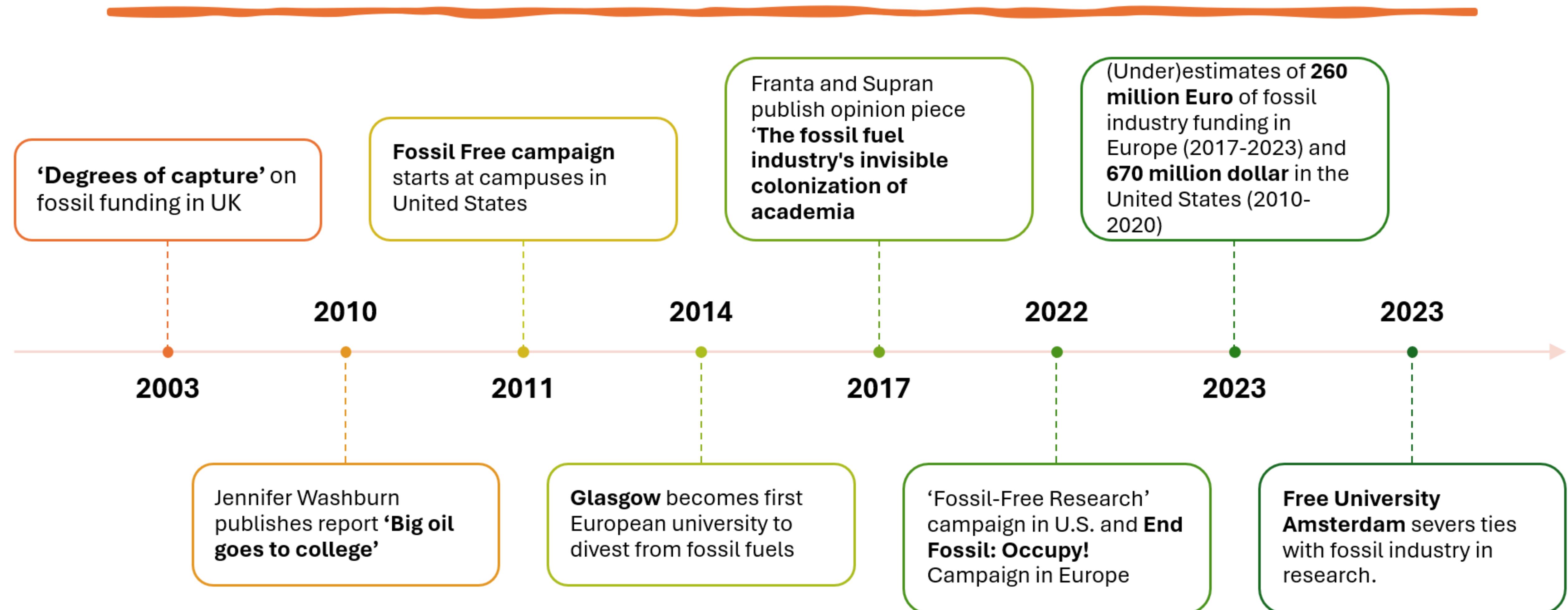
Captured Academy?

**Fossil research funding as
enabler of climate obstruction**

Dr. Guus Dix

Assistant professor sociologist of science
Twente University, The Netherlands

State of the art – public debate

State of the art – scientific evidence

1. Fossil fuel university governance networks
2. **Research result bias**
3. **Research direction bias**
4. Collaboration bias

Hiltner et al (2024): ‘Fossil fuel industry influence in higher education: A review and research agenda’ <https://doi.org/10.1002/wcc.904>

An illustration featuring a white silhouette of a person's head and shoulders on the right side. The person is holding a large black feather quill pen and writing on a long, narrow board. The board depicts a stylized city skyline with orange buildings and green roofs. In the background, there are green hills and a blue sky with white clouds. Several green euro symbols are scattered across the left side of the image.

Research result bias

Research result bias 1: fossil funded health research

“the epidemiology literature ... does not provide sufficient evidence regarding causal relationships between gas cooking or indoor NO₂ and asthma or wheeze”

“no significant association between lung function and asbestos exposure”

“no increased health risks at low level exposure to benzene”

Sources: Gray & Carroll, 2018; Hiltner et al 2024; SourceMaterial and Süddeutsche Zeitung, 2024; Transport & Environment, 2024

Research result bias 1: fossil funded health research

“the epidemiology literature ... does not provide sufficient evidence regarding causal relationships between gas cooking or indoor NO₂ and asthma or wheeze”

→ **Peer-reviewed article funded by American Gas Association**

“no significant association between lung function and asbestos exposure”

→ **Peer reviewed article of RWTH Aachen funded by RWE**

“no increased health risks at low level exposure to benzene”

→ **Research papers Wageningen University funded by Concawe**

Research result bias 2: the economic costs of climate policy

“What bothers me is that our analysis just talked about the costs; we didn’t talk about the whole problem of global warming. There are also consequences to doing nothing about climate change. In fact, it looks more and more like there are serious potential consequences of doing nothing. I believe we conducted sound economic analyses of the costs of reducing emissions . . . but I regret not being in a position where I could tell what I feel is the whole story”

Fossil-funded economist with regrets in retrospect

Franta (2022). ‘Weaponizing economics: Big Oil, economic consultants, and climate policy delay’ *Environmental politics*. <https://doi.org/10.1080/09644016.2021.1947636>

Research result bias 3: Which energy center favors natural gas?

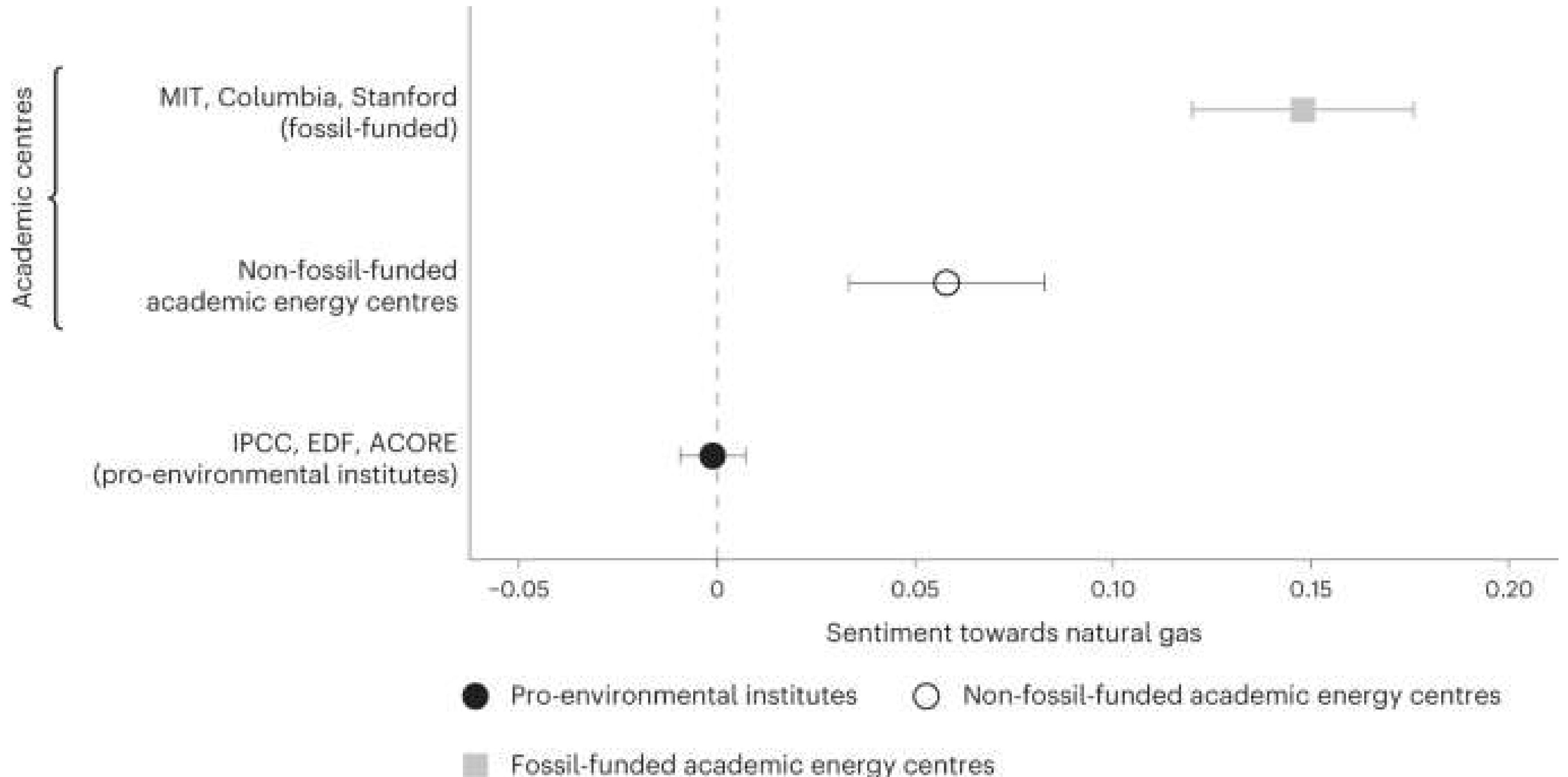
- ❖ **Comparison:** fossil funded non-fossil-fuel-funded U.S. academic energy centers.
- ❖ **Data:** a very large corpus of reports coming from these centers
- ❖ **Quantitative ‘sentiment analysis’:** sentences are positive, neutral or negative
- ❖ **Beyond university:** these academic reports matter

Dumond, Du and Papp (2022). ‘Favourability towards natural gas relates to funding source of university energy centres’. *Nature Climate Change* 12, pages 1122–1128. https://www.nature.com/articles/s41558-022-01521-3?utm_campaign=related_content&utm_source=HEALTH&utm_medium=communities

“The U.S. should pursue policies that encourage the development of a [global liquid natural gas] market, integrate energy issues fully into the conduct of U.S. foreign policy, and promote sharing of know-how for strategic global expansion of unconventional gas production.”

MIT Energy Initiative Report

**Outcome: fossil-funded centers MORE favorable
natural gas and LESS favorable to renewables**

Research direction bias

Which mitigation strategies receive most funding and attention?

TECHNOLOGICAL STRATEGIES

INCREMENTAL FOSSIL SOLUTIONISM

'Solutions' that maintain our dependency on oil, gas and/or coal or play into the fossil fuel industry's expertise like CCS, CCUS, biofuels and blue hydrogen

DISRUPTIVE TECH SOLUTIONISM

Solutions that break our dependency on oil, gas and/or coal and play into new forms of expertise like wind, solar and batteries

SOCIETAL STRATEGIES

INCREMENTAL SOCIAL SOLUTIONISM

Solutions that slowly shift human behavior away from unsustainable to sustainable practices like behavioral nudges, monetary incentives and other market-based solutions

DISRUPTIVE SOCIAL SOLUTIONISM

Solutions that break with the societal barriers and global injustices inherent to our political and economic system like participatory democracy, degrowth, decolonization

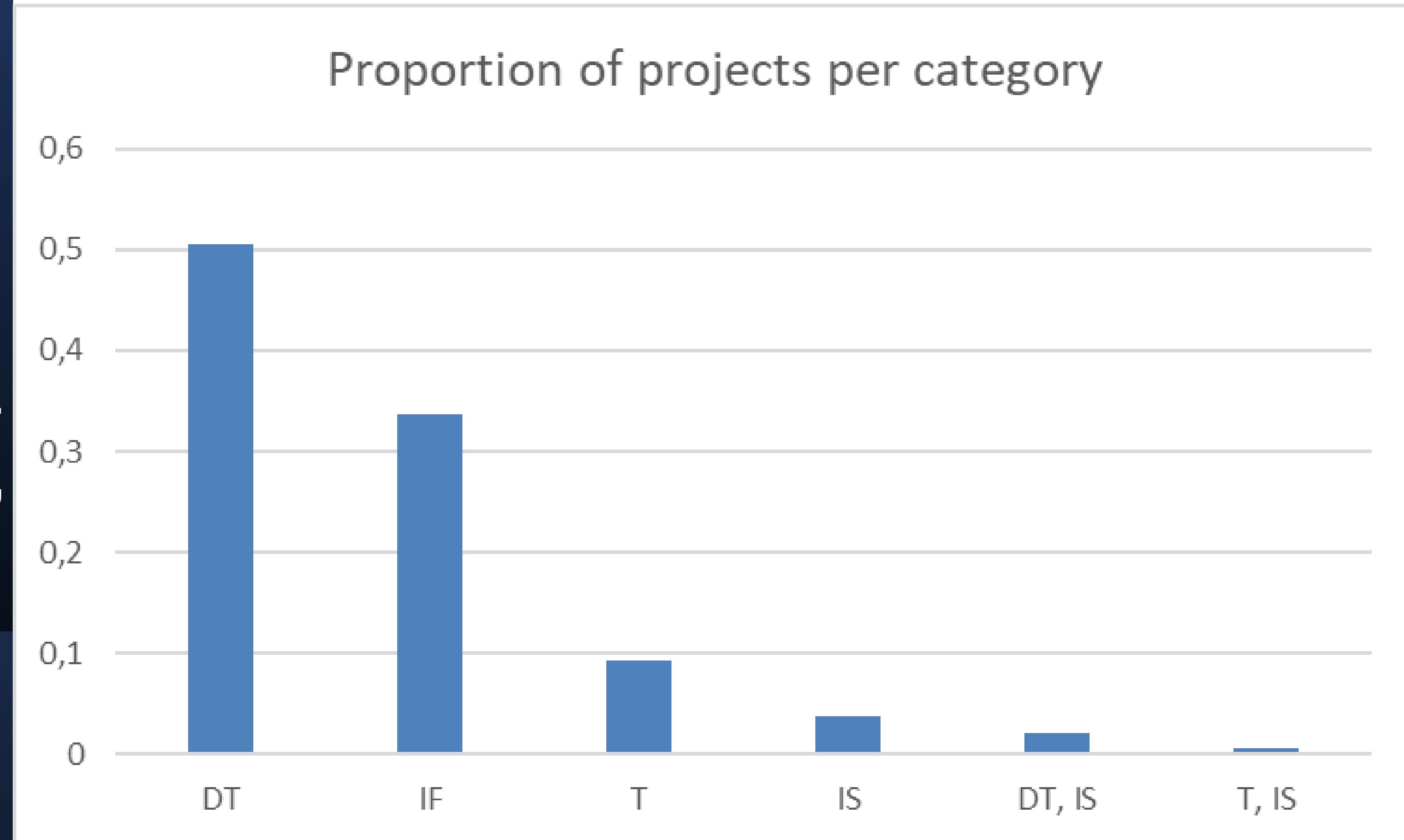
Research direction bias 2: EU funding for mitigation in FP7 “Energy”

DT: disruptive tech

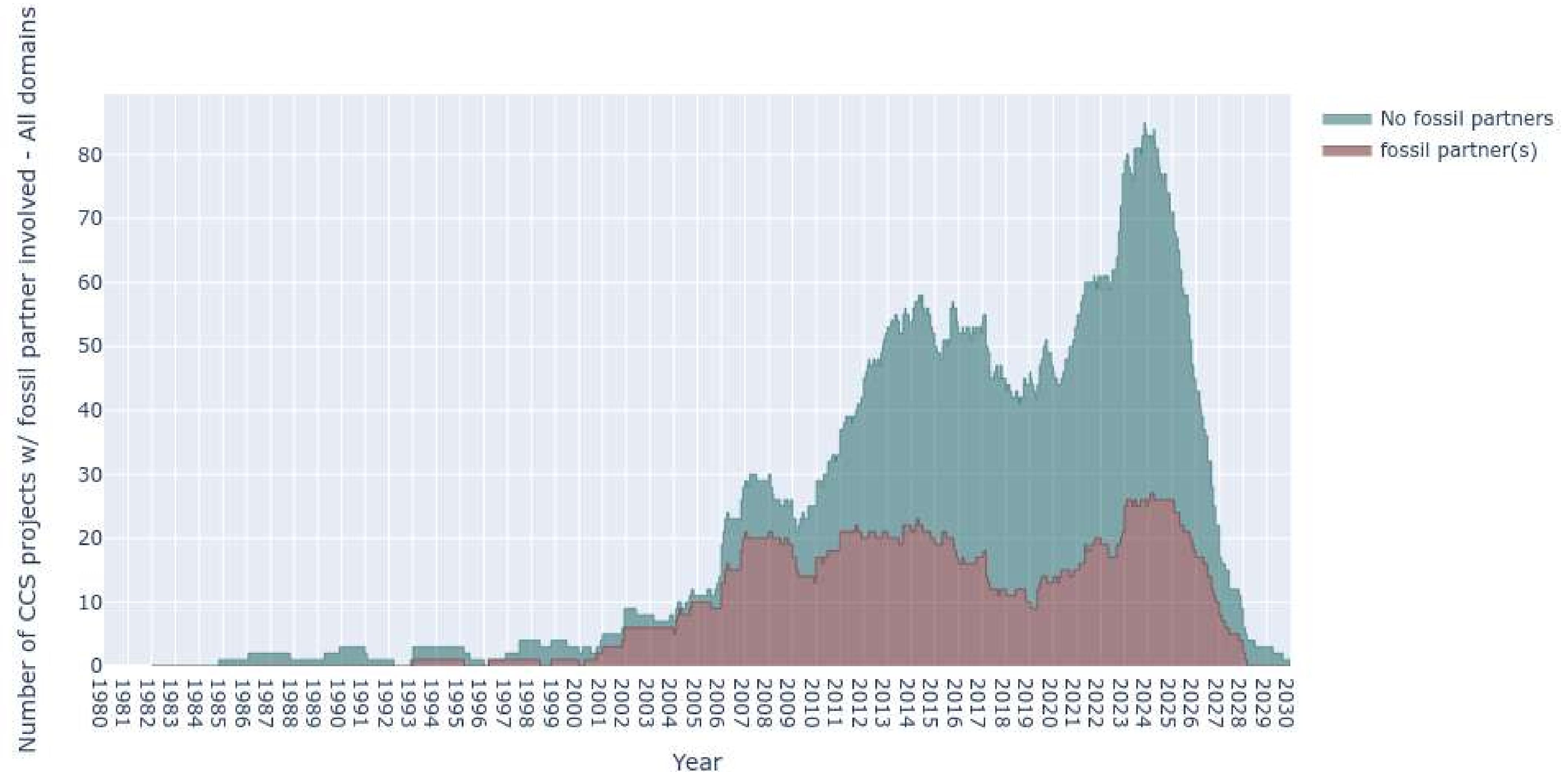
IF: incremental fossil

T: Technology generic

IS: incremental social

In-depth quantitative analysis of CCS as mitigation strategy

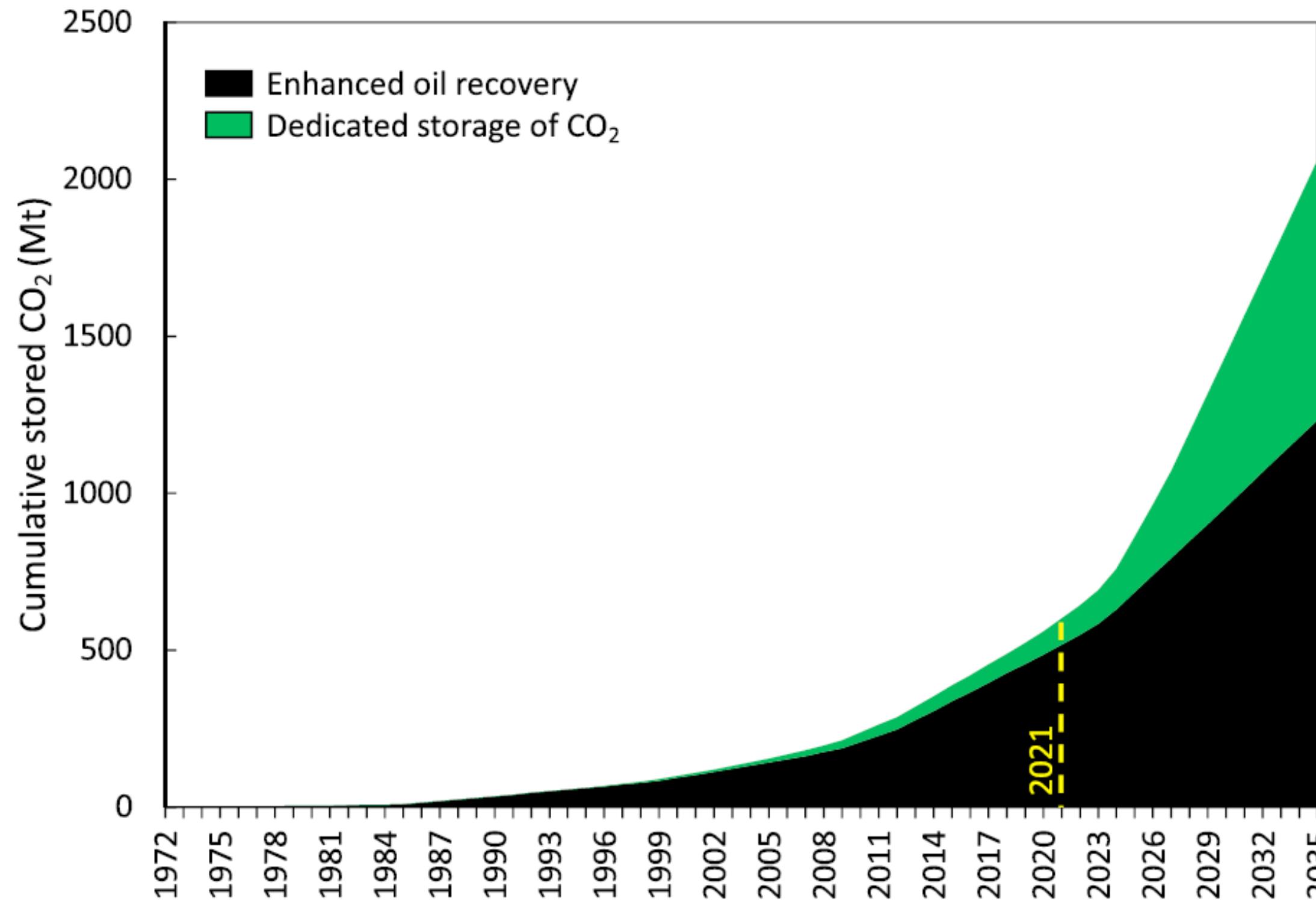

Research direction bias: Expert assessment of industry funding of fossil tech solutionism

“There's a lot of fossil fuel funding and institutes. Like at our university, we have these institutes that are funded largely by fossil fuels, even in our new school of sustainability. What's the number one flagship research project that they're promoting? It's carbon capture. Besides Stanford, Princeton and MIT are culprits in pushing carbon capture, direct air capture, blue hydrogen, electro fuel. So therefore, these four technologies are really pushed by the fossil fuel industry, and the fossil fuel industry is funding universities.”

Mark Jacobson, Professor of Civil and Environmental Engineering at Stanford University.

Qualitative analysis of 150+ CCS research proposals: What are the ‘research’ interests of the fossil fuel industry?

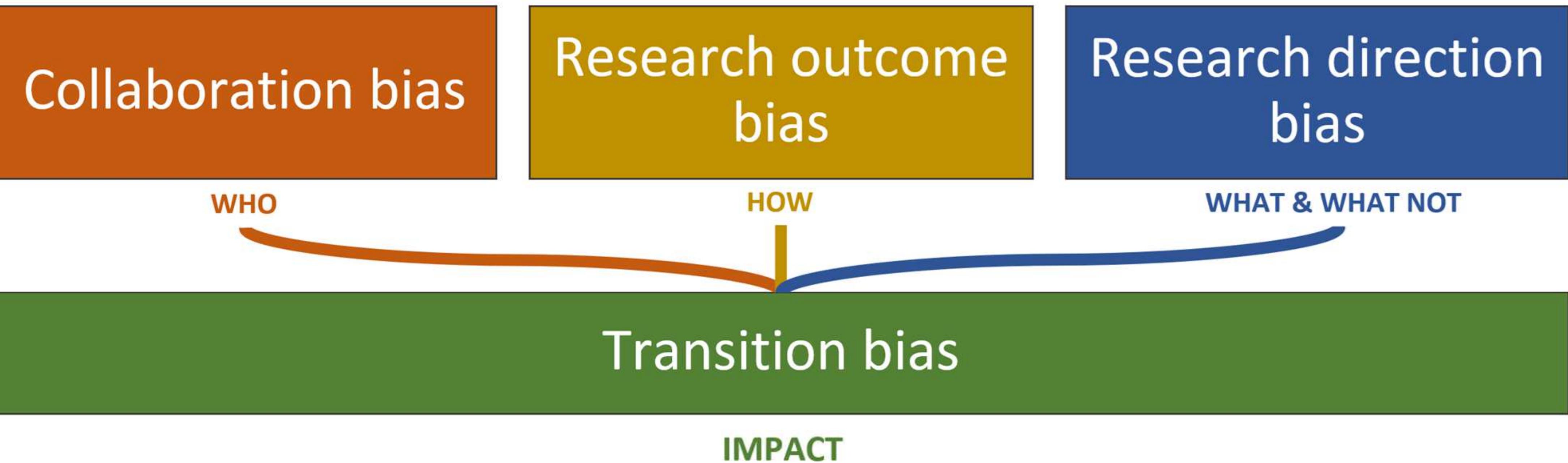
- A. **Dual use interest:** research makes it possible to extract more oil and gas
- B. **Political interest:** research allows for strong academic and policy network closure
- C. **Transition interest:** research helps to keep incremental fossil solutionism in the air

On bias in mitigation science and policy

Duineveld, Dix, Plets & Huzeir (2024)

Almond, D., Du, X. & Papp, A. (2022) and Franta (2022)

Calverley & Anderson 2022; Hickel 2021;

- Hoe kijk je aan tegen academische samenwerking met (fossiele) ‘obstructors’?
- Hoe zorg je ervoor dat (onderzoeks)samenwerkingen geen ‘enablers’ zijn van klimaatobstructie?

Vandaag geleerd

- Dat klimaatobstructie leidt tot het **blokkeren** en **vertragen** van effectieve klimaatactie en -beleid en wat de belangrijkste actoren en strategieën zijn.
- Dat de academische wereld en -samenwerking een '**enabler**' kan zijn van klimaatobstructie maar ook een rol spelen in het **overkomen van obstructie**
- Onderzoek naar obstructie en bias roept de vraag op of de transitie **versnellen** wel de juiste doelstelling is of dat we de transitie moeten **transformeren** omdat we niet op het juiste spoor zitten.

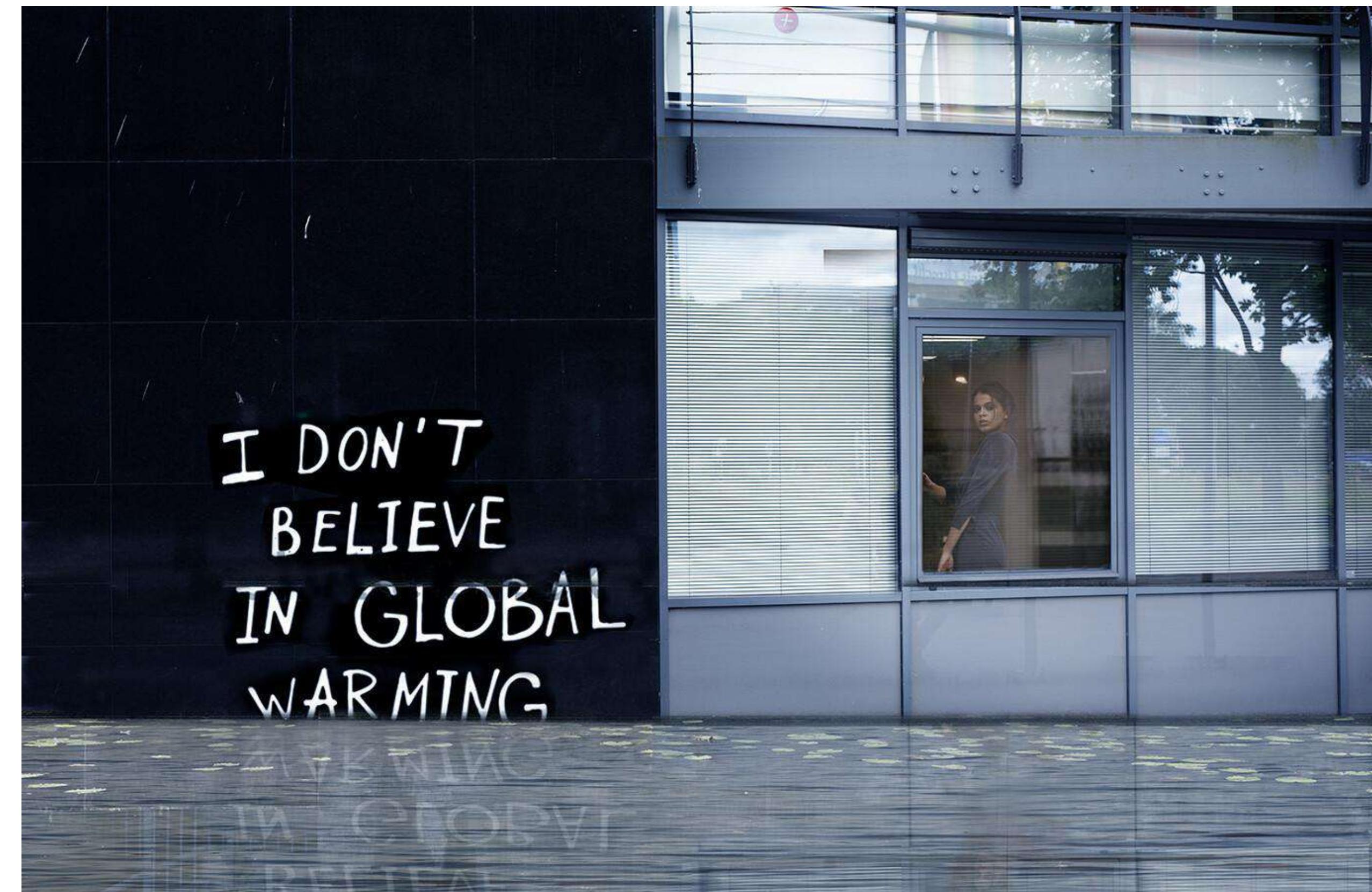

Climate Obstruction NL:

- Onderzoeksnetwerk &
- Kenniscentrum

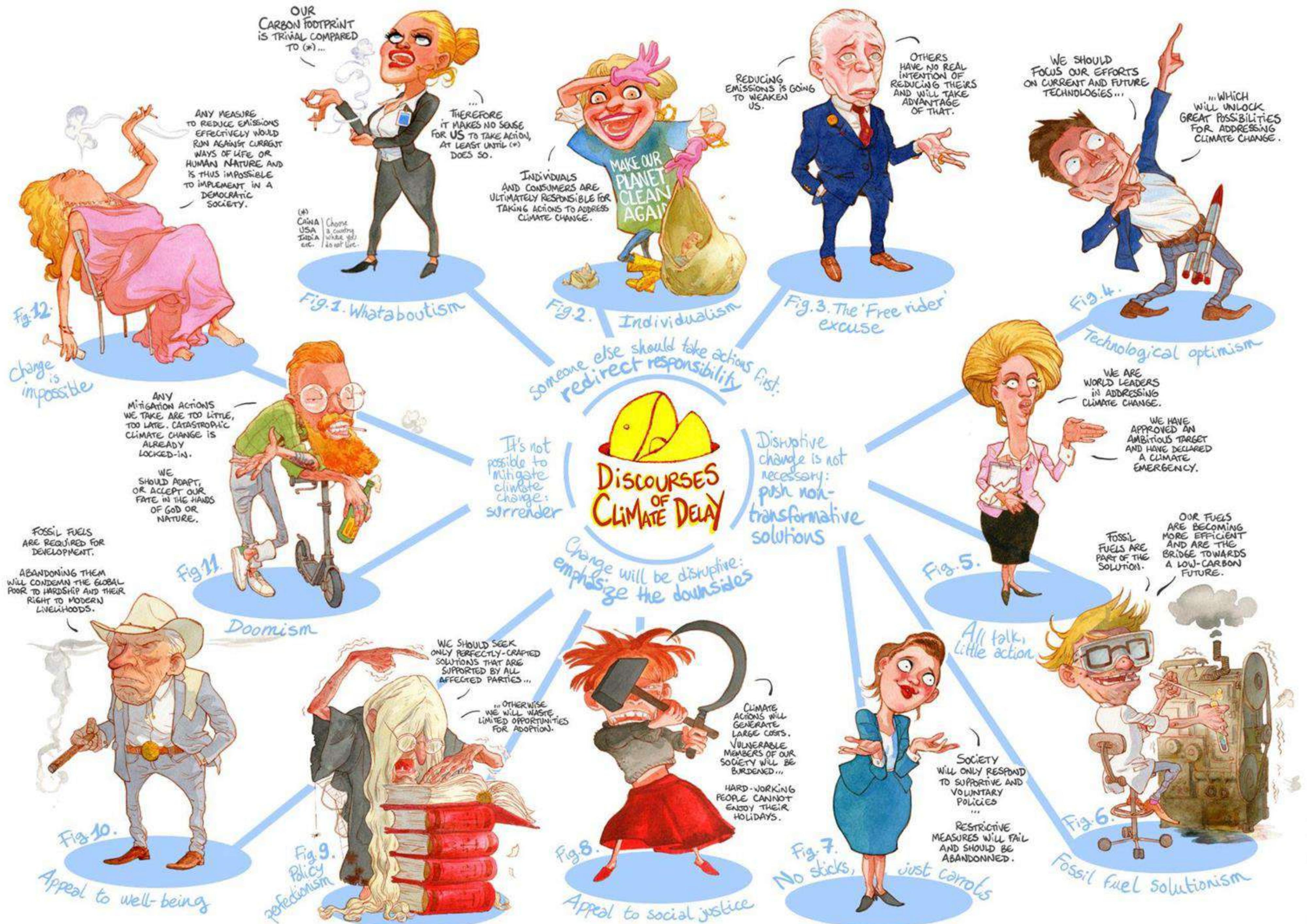
Help ons deze workshop te verbeteren en beveel ons aan bij andere organisaties. Je feedback en aanbevelingen helpen ons enorm!

Vind ons op LinkedIn of www.climateobstruction.nl, meld je aan voor onze toekomstige [nieuwsbrief](#) en vergroot je weerbaarheid tegen obstructie!

Extra slides

Illustratie door: <https://www.leolinne.com/-discourses-of-climate-delay>

Gebaseerd op: <https://www.cambridge.org/core/journals/global-sustainability/article/discourses-of-climate-delay/7B11B722E3E3454BB6212378E32985A7>

Fig. 5.
All talk,
little action

Fig. 6.
Fossil fuel
solutionism

Fig. 7.
Technological optimism

Orie

Paar slides uit workshop 'Omgaan met desinformatie'

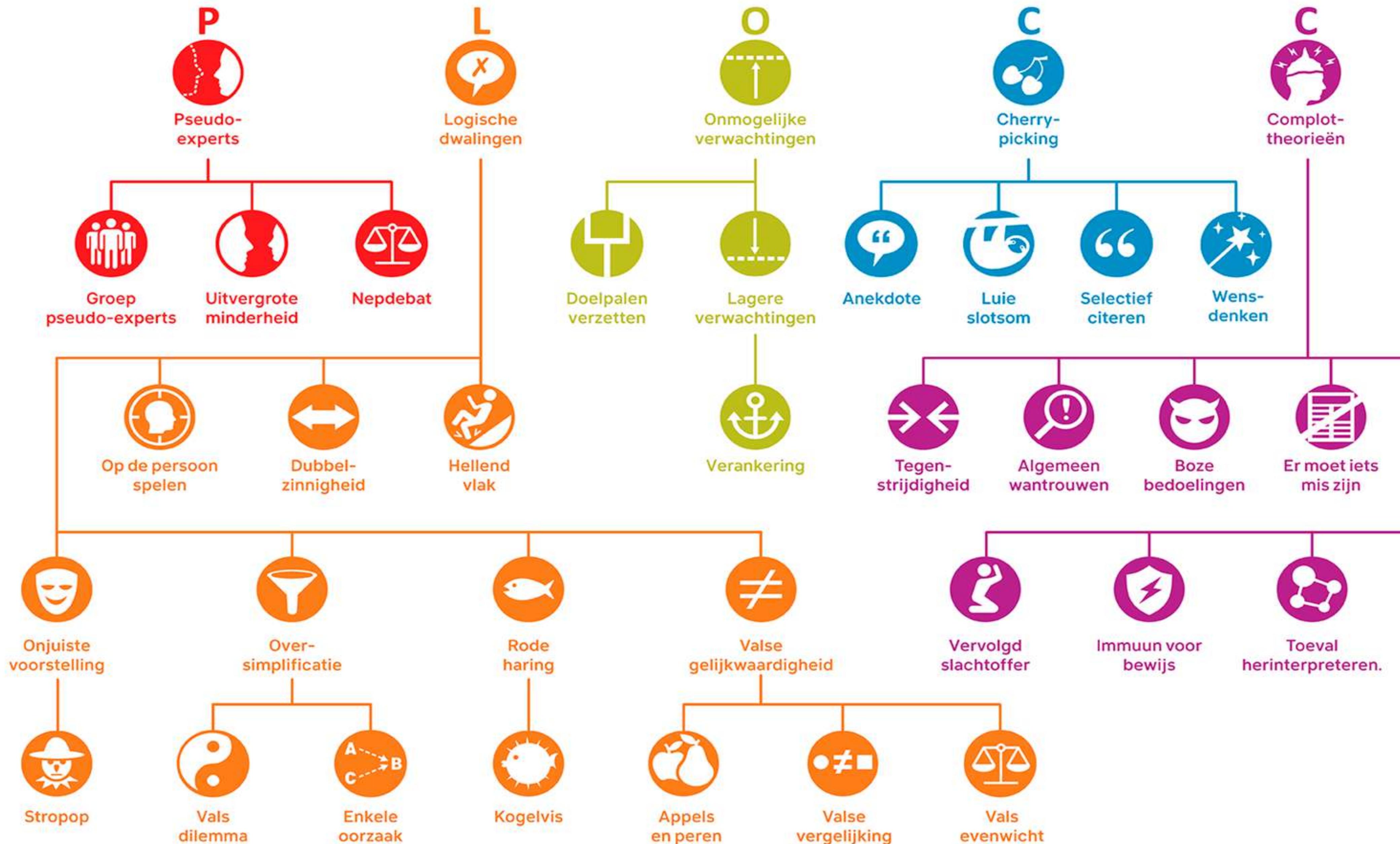
Niet alle weerstand is kwaadwillend

- **Misinformatie:** foutieve informatie die wordt verspreid, ongeacht of het de bedoeling is om te misleiden of niet
- **Desinformatie:** misinformatie die opzettelijk wordt verspreid om te misleiden
- **Nepnieuws:** foutieve informatie, vaak op sensatie gericht, die de inhoud van nieuwsmedia nabootst
- **Verankeringseffect:** het gecontinueerde vertrouwen van mensen in onjuiste informatie in zowel hun denken als argumentatie, ook nadat ze de werkelijke feiten gepresenteerd kregen
- **Illusoire waarheidseffect:** vaak gehoorde informatie wordt eerder als juist beschouwd dan nieuwe informatie

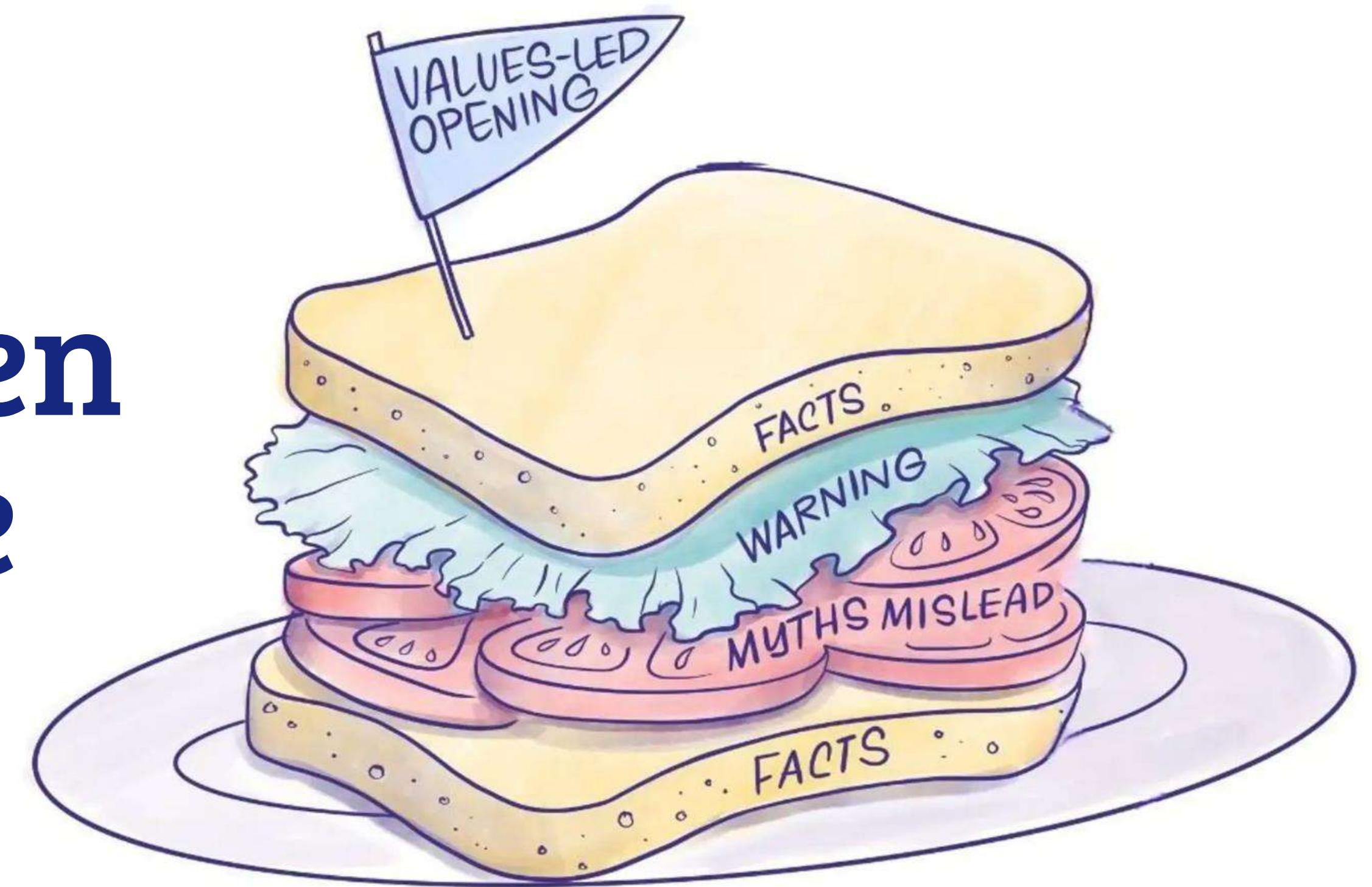
Vijf vormen van wetenschaps- ontkenning

Technieken van wetenschapsontkenning

Desinformatie weerleggen met een waarheidsbroodje

TRUTH SANDWICH

* An adaptation by The Workshop of George Lakoff's Truth Sandwich.

Debunken

Het 'debunken' van misinformatie gebeurt achteraf: de misinformatie wordt gedeeld, en vervolgens ga je het ontkrachten door middel van de feiten, en het ontmaskeren van de denkfouten of drogredenen.

"Een medicijn om om te genezen van verkeerde informatie."

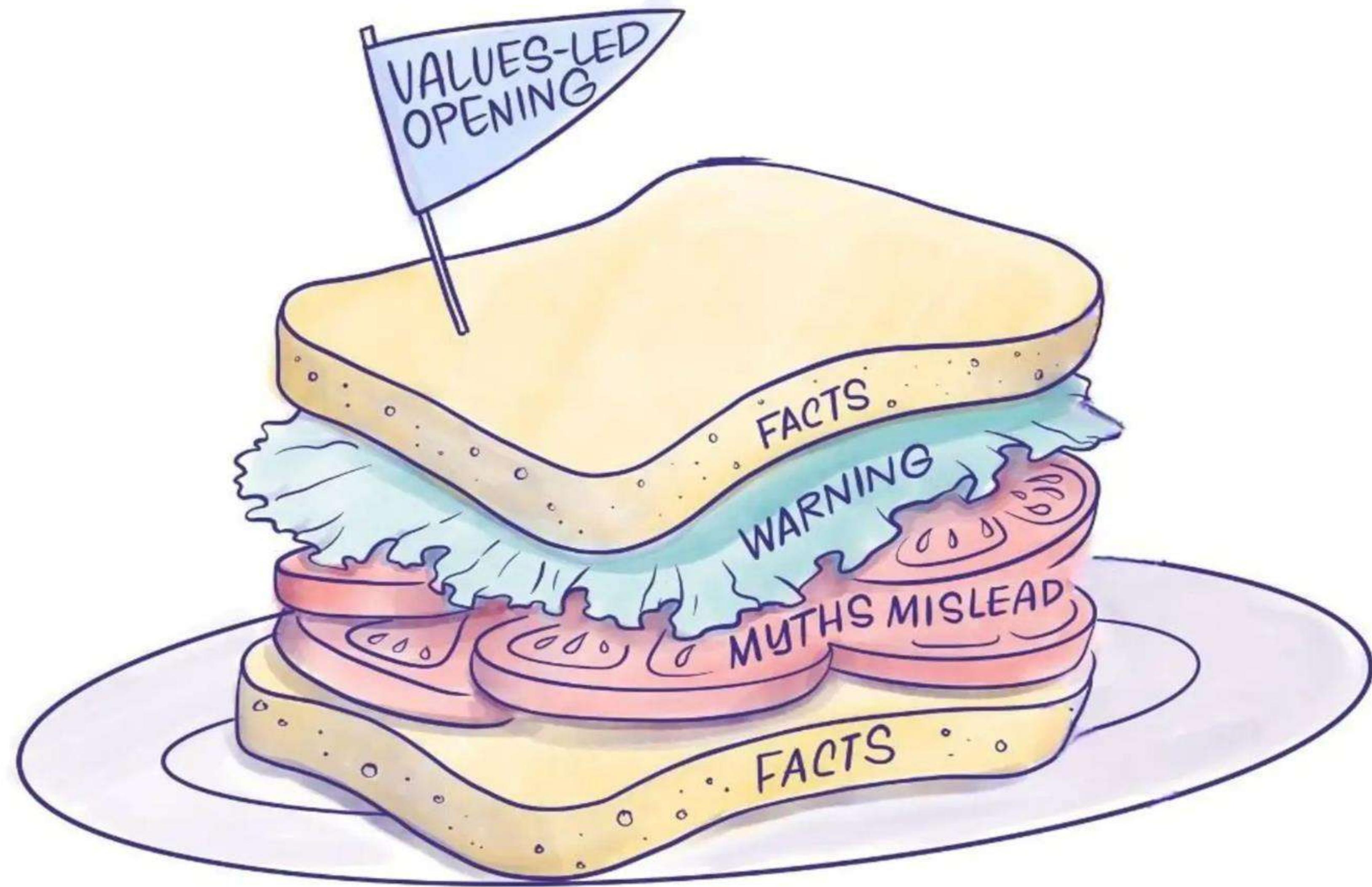
Prebunken

'Prebunken' is een preventieve aanpak: door mensen vooraf te laten zien hoe misleiding werkt, worden ze minder vatbaar voor nepnieuws. Hoewel beide strategieën belangrijk zijn, blijkt voorkomen effectiever dan corrigeren, omdat weerbaarder zijn tegen misleiding. Deze aanpak staat ook wel bekend als 'inoculatie'.

"Een vaccin, een 'verdunde dosis' van de misinformatie die rondgaat. Daarmee geef je mensen een soort antilichamen in het hoofd."

Informatie van Skeptical Science en Pointer (KRO-NCRV)

Climate
Obstruction
NL

TRUTH SANDWICH

* An adaptation by The Workshop of George Lakoff's Truth Sandwich.

Lezen over desinformatie

- Who trolled Amber?" Tortoise Media, Alexi Mostrouss
<https://www.tortoisemedia.com/listen/who-trolled-amber>
- "Samen Weerbaar tegen Online Haat" Stroomversnellers
<https://www.stroomversnellers.org/nl/toolbox/faciliteren/samen-weerbaar-tegen-online-haat/>
- Onderzoek van Mario Veen:
<https://www.hu.nl/onderzoek/onderzoekers/mario-veen>
- "The Debunking Handbook"
<https://skepticalscience.com/docs/DebunkingHandbook2020.pdf>
- Voorbeelden van 'Waarheidsbroodjes'
https://skepticalscience.com/docs/Fact_Myth_Fallacy.pdf
- "From Elephants to Sandwiches: Countering False Information" <https://commonslibrary.org/from-elephants-to-sandwiches-countering-false-information/>
- " De werking van woorden als wapen: demoniserende dynamieken tegenover transgender mensen, joden en moslims in het publieke debat"
<https://ntadvies.nl/media/1079/2024-de-werking-van-woorden-als-wapen.pdf>
- Roltheorie: <https://deepdemocracy.nl/expertises/roltheorie/>

